

Toimintakertomus 2022

Sisältö

- 1 Johdanto
- 2 Valvontalautakunta
 - 2.1 Valvontalautakunta ja sen tehtävät
 - 2.2 Valvonnan laajuus
 - 2.2.1 Asianajajat ja julkiset oikeusavustajat
 - 2.2.2 Luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat
 - 2.2.3 Palkkioriita-asiat
 - 2.3 Valvontalautakunnan jäsenet
 - 2.4 Valvontalautakunnan kokoonpano 1.1.2023 alkaen
- 3 Tilastot

1 Johdanto

Vuonna 2022 valvontalautakunnassa jatkettiin edellisenä vuonna toteutettujen toiminnan uudistamista koskeneiden projektien kehittämistä ja niiden parissa työskentelyä. Vuonna 2021 käyttöön otetut asianhallintajärjestelmä ja asiointipalvelu vakiintuivat osaksi valvontalautakunnan toimintaa. Vahvaa tunnistautumista edellyttävä tietoturvallinen asiointipalvelu on käytössä jo noin 80 % vireillä olevista asioista. Uusia asioita tuli kertomusvuonna vireille 573, joka vastaa vuosittain vireille tulevien noin 550–600 asian määrää. Ratkaisumäärät puolestaan hieman laskivat edellisestä vuodesta muun muassa järjestelmien käyttöönoton vaatimien resurssien vuoksi. Koronapandemiasta aiheutunutta ruuhkaa on lisäksi edelleen purettavana, mikä johti asioiden keskimääräisen käsittelyajan pidentymiseen.

Kertomusvuonna jatkettiin myös aiempaa laajempaa tiedottamista valvontalautakunnan ratkaisuista. Valvontalautakunnan uutiskirje ilmestyi vuoden aikana kuusi kertaa ja sisälsi tietoa tietyistä valvontalautakunnan toimintaa tai eettisten ohjeiden tulkintaa koskevasta aiheesta uusimpine ratkaisuineen. Ratkaisuista tiedotettiin myös valvontalautakunnan verkkosivuilla, sosiaalisen median tileillä ja Asianajajaliiton jäsen- ja sidosryhmälehti Advokaatissa.

Valvontalautakunnan ratkaisut herättivätkin aiempaa laajempaa mielenkiintoa, ja ratkaisuja koskevat asiakirjapyyntöjä lisääntyivät huomattavasti. Valvontayksiköstä voidaan luovuttaa asiakirjoja useimmissa tapauksissa siten, että mahdolliset asianajosalaisuuden piiriin kuuluvat tai muualla laissa salassa pidettäväksi määrätyt tiedot peitetään asiakirjoista. Mikäli tietoa ei ole salassapidon vuoksi mahdollista antaa, voi asiakirjan pyytäjä vaatia valvontalautakunnalta valituskelpoisen ratkaisun asiakirjojen luovuttamisesta.

Valvontalautakunta kokoontui lisäksi vuonna 2022 perinteisille koulutuspäiville Helsinkiin koronapandemiasta johtuneen tauon jälkeen. Koulutuspäivillä keskusteltiin valvonnan ajankohtaisista asioista kuten valvontalautakunnan ratkaisujen salassapitokysymyksistä. Koulutuspäiville osallistui myös oikeudenkäyntiavustajalautakunnan, oikeuskanslerinviraston ja Helsingin hovioikeuden edustajia.

Valvontalautakunnan toimisto muutti kertomusvuoden lopussa uusiin toimitiloihin Helsingin Mikonkadulle. Kokousterien tekniikka mahdollistaa etä- ja hybridikokousten pitämisen aiempaa sujuvammin, jolloin valvontalautakunnan kokousten järjestäminen ja niihin osallistuminen on joustavampaa.

Vuonna 2023 onkin tarkoitus järjestää useampia kokouksia ruuhkan purkamiseksi ja käsittelyaikojen lyhentämiseksi. Kuluvana vuonna vireille tulleiden asioiden lukumäärä viittaa siihen, että käsiteltävien kanteluiden määrä ei ainakaan ole vähenemään päin.

Britta

Britta Andersin
Valvontayksikön päällikkö

2 Valvontalautakunta

2.1 Valvontalautakunta ja sen tehtävät

Asianajajalain 6 a §:n mukaan Suomen Asianajajaliiton yhteydessä toimivat riippumattomat valvontalautakunta ja valvontayksikkö, joille kuuluvat asianajajalaissa säädetyt asianajajien toiminnan valvontaan liittyvät tehtävät. Valtion oikeusaputoimistoista annetun lain (258/2002) ja luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetun lain (715/2011) mukaisesti valvontalautakunnalle ja valvontayksikölle kuuluvat myös julkisten oikeusavustajien ja luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien toiminnan valvontaan liittyvät tehtävät.

Valvontalautakunta käsittelee ja ratkaisee asianajajalain 7 c §:ssä tarkoitetut valvonta-asiat sekä antaa suosituksen asianajajan ja hänen asiakkaansa välisestä 7 e §:ssä tarkoitetusta palkkioriidasta.

Suomen Asianajajaliiton yhteydessä toimiva valvontayksikkö valmistelee valvontalautakunnassa käsiteltävät asiat. Valvontayksikön toimintaa johtaa valvontayksikön päällikkö. Valvontayksikön muut juristit toimivat jaostojen ja täysistunnon sihteereinä ja valmistelevat asiat valvontalautakunnan käsiteltäviksi ja ratkaistaviksi. Valvontayksikössä työskentelee lisäksi avustavissa tehtävissä yksi valvontakoordinaattori.

Valvonta-asia tulee vireille, kun asianajajaan kohdistuva kirjallinen kantelu, oikeuskanslerin ilmoitus tai tuomioistuimen oikeudenkäymiskaaren 15 luvun 10 a §:n nojalla tekemä ilmoitus saapuu valvontalautakunnalle. Asia tulee vireille myös, kun Asianajajaliiton hallitus on päättänyt siirtää tietoonsa tulleen asian valvontalautakunnan käsiteltäväksi.

Jos kantelu on niin puutteellinen, ettei asiaa voida sen perusteella ottaa ratkaistavaksi, kantelijaa pyydetään määräajassa täydentämään sitä. Valvontalautakunta ei ota tutkittavaksi aikaisemmin ratkaistua asiaa koskevaa kantelua, ellei kantelussa ole esitetty asiaan vaikuttavaa uutta selvitystä. Jos kantelussa kuvatuista tapahtumista on kulunut yli viisi vuotta, se voidaan jättää tutkittavaksi ottamatta.

Valvonta-asiat käsitellään valvontalautakunnan jaostossa tai täysistunnossa. Täysistunnossa käsitellään valvontalautakunnan puheenjohtajan sen käsiteltäviksi määräämät tai jaostojen sille siirtämät asiat. Mikäli asiassa joudutaan harkitsemaan seuraamukseksi seuraamusmaksua, erottamista tai esitystä oikeudenkäyntiavustajalautakunnalle luvan peruuttamiseksi tai seuraamusmaksun määräämiseksi, tai mikäli asia on luonteeltaan sellainen, että sillä on ennakkotapausarvoa, käsitellään asia valvontalautakunnan täysistunnossa.

Menettely valvontalautakunnassa on kirjallinen. Asianajajaliitosta erottaminen ja seuraamusmaksun määrääminen edellyttävät kuitenkin aina suullisen käsittelyn järjestämistä.

Tarkempia tietoja valvontamenettelystä ja havainnollistavat prosessikaaviot löytyvät valvontalautakunnan verkkosivuilta osoitteesta www.valvontalautakunta.fi.

2.2 Valvonnan laajuus

2.2.1 Asianajajat ja julkiset oikeusavustajat

Asianajajan ja julkisen oikeusavustajan tulee rehellisesti ja tunnollisesti täyttää hänelle uskotut tehtävät sekä kaikessa toiminnassaan noudattaa hyvää asianajajatapaa (asianajajalaki 5 § ja laki valtion oikeusapu- ja edunvalvontapiireistä 8 §). Asianajajat ovat valvontalautakunnan valvonnan alaisia niin työtehtävissään kuin vapaa-ajallaankin. Julkisia oikeusavustajia valvotaan vain työtehtävissä.

2.2.2 Luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat

Luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetun lain 9 §:n mukaan luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja on 8 §:ssä tarkoitetuissa tehtävissään oikeuskanslerin, asianajajista annetun lain 6 a §:n 1 momentissa tarkoitetun valvontalautakunnan ja oikeudenkäyntiavustajalautakunnan valvonnan alainen. Lain 11 §:n mukaan luvan saanutta oikeudenkäyntiavustajaa koskevan valvonta-asian ratkaisee valvontalautakunta. Oikeudenkäyntiavustajalautakunnalle kuuluu kuitenkin lain 12 §:n mukaan luvan peruuttamisesta ja seuraamusmaksusta päättäminen.

Lain 8 §:ssä on luettelo niistä erityisistä velvollisuuksista, jotka luvan saaneen oikeudenkäyntiavustajan on täytettävä.

Luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja on valvontalautakunnan valvonnan alainen seuraavissa tilanteissa:

- 1) hoitaessaan oikeudenkäyntiavustajan tehtäviä (ml. oikeudenkäyntiä valmistelevat toimet),
- 2) hoitaessaan muuta tehtävää, jonka hän on saanut tuomioistuimen määräyksen perusteella (määräyksenvaraiset tehtävät) ja
- 3) hoitaessaan tehtävää, johon hänet on määrätty oikeusapulaissa tarkoitetuksi avustajaksi.

Valvontalautakunnalla ei ole toimivaltaa tutkia luvan saaneita oikeudenkäyntiavustajia koskevia, muihin tehtäviin, muuhun toimintaan tai toimiston järjestämiseen liittyviä kanteluita.

2.2.3 Palkkioriita-asiat

Asianajajan laskutuksen kohtuullisuutta tai palkkioon liittyvää muuta riitaisuutta koskevat asiat käsitellään valvontalautakunnassa palkkioriita-asioina. Palkkioriita-asian käsittely valvontalautakunnassa on asianajajan asiakkaalle maksuton palvelu.

Palkkioriitamennettely ei koske julkisten oikeusavustajien tai luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien asiakkaita. Palkkioriita-asian ratkaisu on luonteeltaan suositus. Täytäntöönpanokelpoisen ratkaisun saamiseksi palkkioriidan osapuolet voivat viedä asian tuomioistuimen ratkaistavaksi. Kuluttaja-asiakkaat voivat saattaa palkkiota koskevan riitaisuuden kuluttajariitalautakunnan ratkaistavaksi.

2.3 Valvontalautakunnan jäsenet

Valvontalautakuntaan kuuluvat puheenjohtaja sekä yksitoista muuta jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä.

Valvontalautakunnan jäsenet toimivat tehtävässään tuomarin vastuulla. Jäsenten toimikausi on kolme vuotta.

Puheenjohtajan ja hänen varajäsenensä sekä kuuden muun jäsenen ja heidän varajäsentensä tulee olla asianajajia. Kolmen jäsenen ja heidän varajäsentensä tulee olla asianajajakuntaan kuulumattomia oikeustieteen ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneita henkilöitä, jotka ovat perehtyneitä asianajotoimintaan ja tuomarin tehtäviin taikka oikeustieteen yliopistolliseen koulutukseen ja tutkimukseen. Lisäksi kahden jäsenen ja heidän varajäsentensä tulee olla luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettuja luvan saaneita oikeudenkäyntiavustajia.

Asianajajajäsenet valitsee tehtävänsä Asianajajaliiton valtuuskunta. Asianajajakuntaan kuulumattomat jäsenet nimittää valtioneuvosto oikeusministeriön esityksestä sen jälkeen, kun ministeriö on saanut Asianajajaliiton puoltavan lausunnon ehdokkaiden kelpoisuudesta tehtävään.

Valvontalautakunta jakautuu neljään jaostoon. Jaostojen puheenjohtajina toimivat valvontalautakunnan puheenjohtaja ja valvontalautakunnan keskuudestaan vuosittain valitsevat kolme varapuheenjohtajaa. Palkkioriiita-asioissa puheenjohtajana toimii aina jaoston asianajajakuntaan kuulumaton jäsen, joka on muu kuin luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Täysistuntoon osallistuvat kaikkien neljän jaoston jäsenet tai heidän varajäsenensä. Valvontalautakunnan täysistunto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä vähintään kahdeksan muuta jäsentä ovat paikalla. Jaosto on päätösvaltainen, kun jaoston kaikki jäsenet ovat paikalla.

2.4 Valvontalautakunnan kokoonpano 1.1.2023 alkaen

PUHEENJOHTAJA

Juho Laine, asianajaja

VARAPUHEENJOHTAJAT

- **Pekka Pärnänen**, työtuomioistuimen presidentti
- **Merja Eskonpekka**, asianajaja
- **Matti Penttinen**, asianajaja

1. JAOSTO

VARSINAINEN JÄSEN

- **Pekka Pärnänen**, työtuomioistuimen presidentti, pj
- **Kimmo Koskentausta**, asianajaja
- **Auli Nuotio**, luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

2. JAOSTO

VARSINAINEN JÄSEN

- **Merja Eskonpekka**, asianajaja, pj
- **Niki J. Welling**, asianajaja
- **Timo Saranpää**, hovioikeudenneuvos

3. JAOSTO

VARSINAINEN JÄSEN

- **Juho Laine**, asianajaja, pj
- **Max Jaakkola**, asianajaja
- **Sakari Melander**, professori

4. JAOSTO

VARSINAINEN JÄSEN

- **Matti Penttinen**, asianajaja, pj
- **Johanna Toiviainen**, asianajaja
- **Markus Aarto**, luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

VARAJÄSEN

- **Tuulikki Mikkola**, professori
- **Johanna Kekki-Lehtinen**, asianajaja
- **Mika Launiala**, luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

VARAJÄSEN

- **Ismo Sillanpää**, asianajaja
- **Sanna Svahn**, asianajaja
- **Jari Tiainen**, markkinaoikeustuomari

VARAJÄSEN

- **Jonne Rantanen**, asianajaja
- **Patrick Lindgren**, asianajaja
- **Ilkka Lahtinen**, laamanni

VARAJÄSEN

- **Sampsa Seppälä**, asianajaja
- **Mika Miesmäki**, asianajaja
- **Arto Lindfors**, luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Valvontalautakunnan jäseninä vuonna 2022 toimivat myös:

Jannika Enegren, luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Pirjo Isoluoma, asianajaja

Lotta Laineenkare, asianajaja

Rita Melartin, hovioikeudenneuvos

Harri Tuure, asianajaja

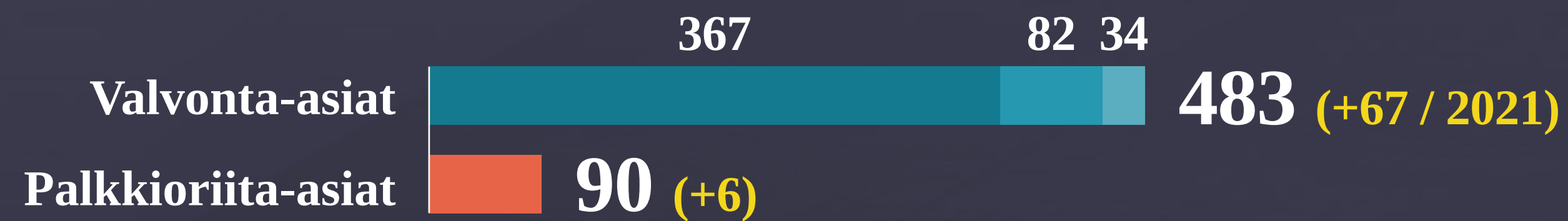
Ilkka Ylönen, käräjätuomari

3 Tilastot 2022

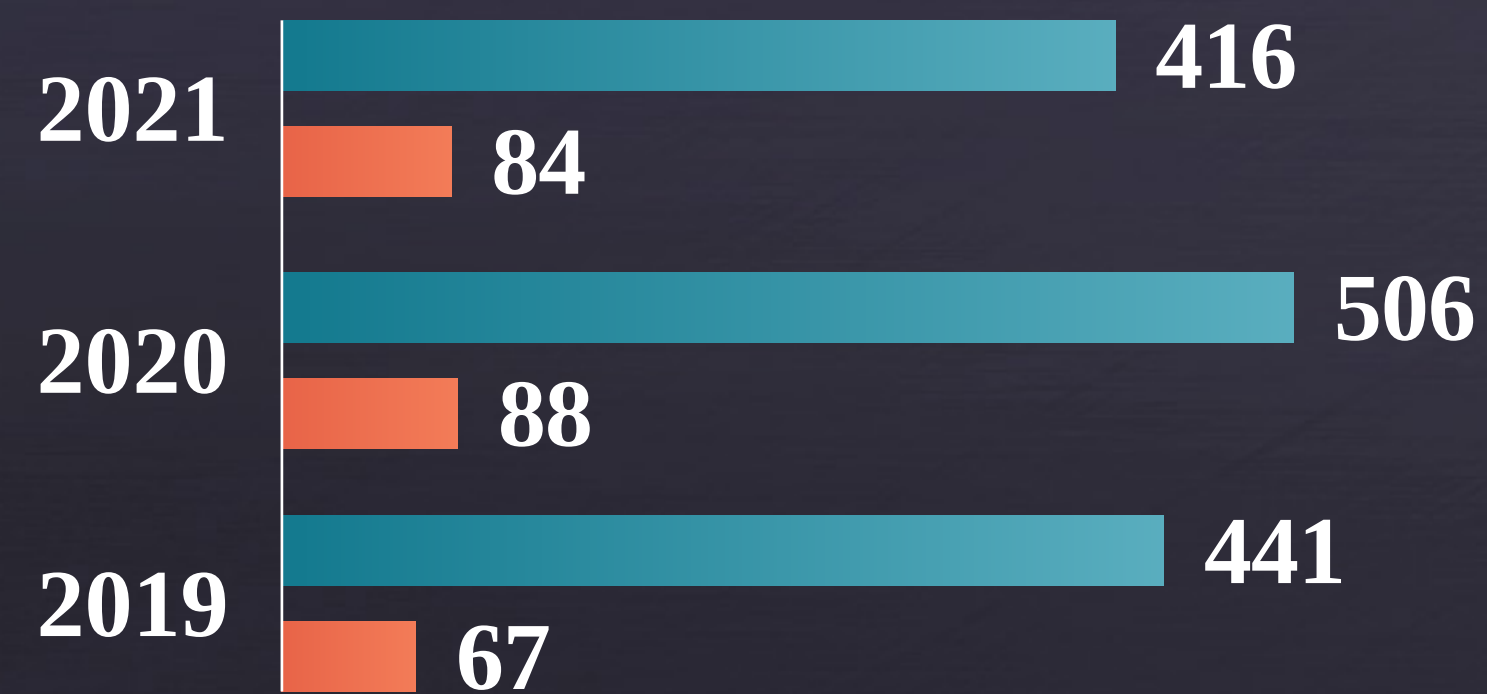

Vireille tulleet asiat 2022

- Kohdistui asianajajaan (76 %)
- Kohdistui luvan saaneeseen oikeudenkäyntiavustajaan (17 %)
- Kohdistui julkiseen oikeusavustajaan (7 %)

 Keskimääräinen käsittelyaika
13 kk

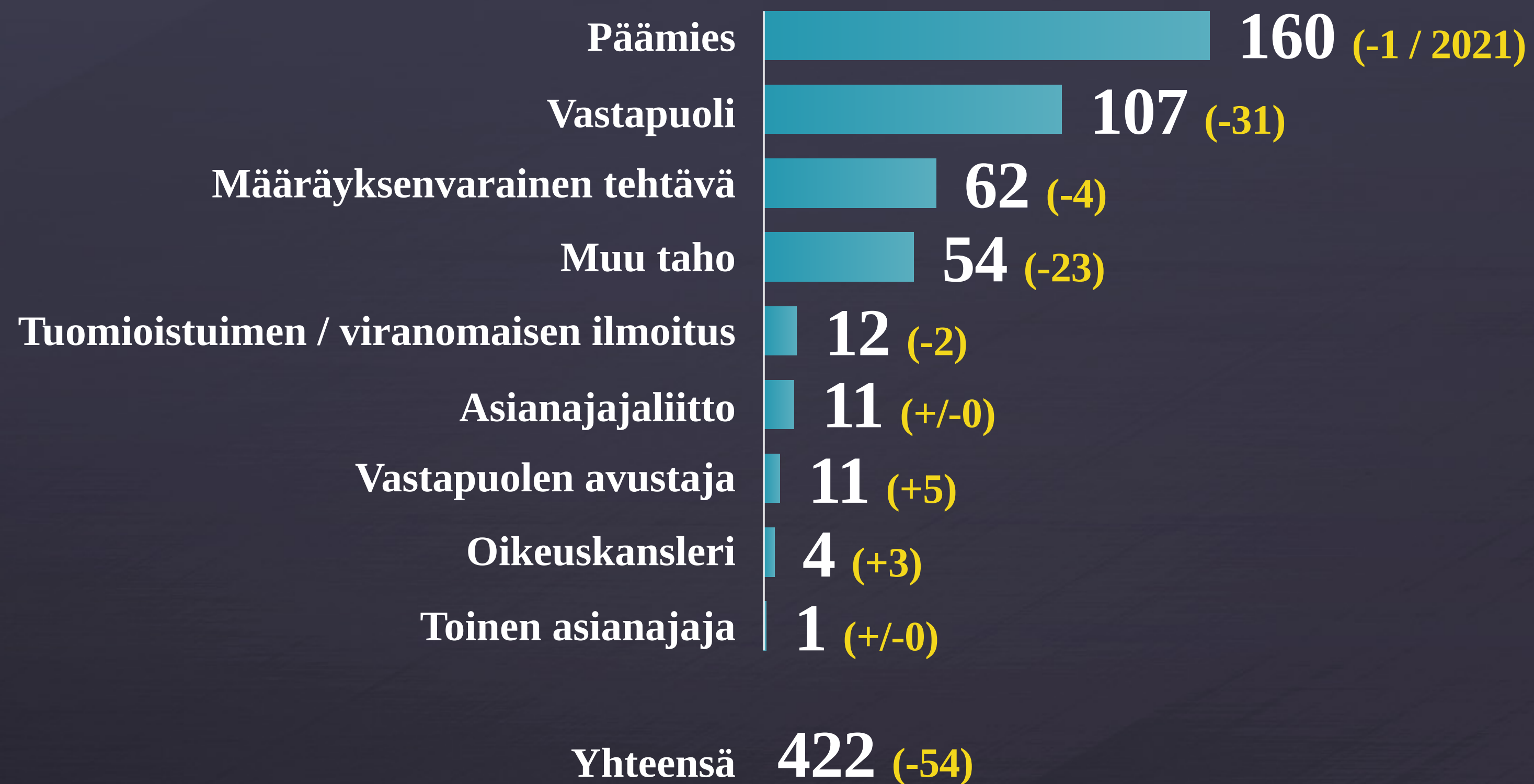

Ratkaistut valvonta-asiat 2022

Valvonta-asioiden vireilletulotapa (ratkaistut asiat 2022)

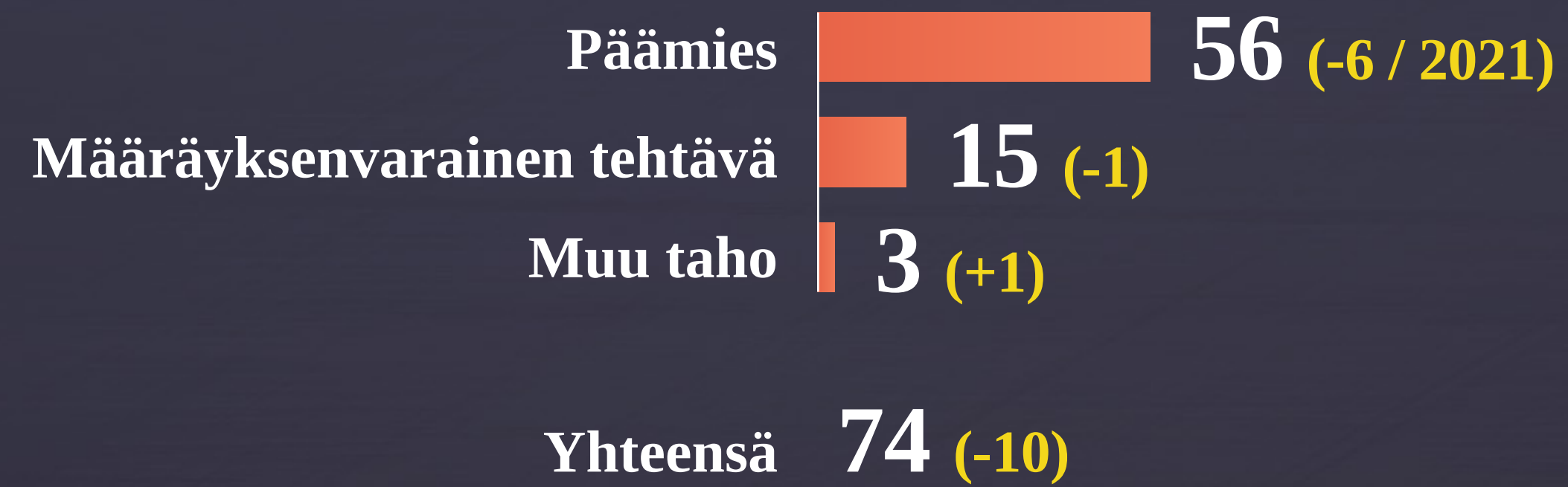
Ratkaistut valvonta-asiat seuraamuslajeittain 2022

			Vailla lainvoimaa
Ei seuraamusta	261	(-31 / 2021)	4
Huomautus	71	(-10)	3
Varoitus	42	(+3)	10
Ei tutkittu / käsittely lopetettiin	25	(-12)	–
Seuraamusmaksu ^{*1}	13	(+6)	5
Seuraamuksen määräämättä jättäminen	8	(-1)	–
Erottaminen	2	(-7)	1
Luvan peruuttamisesitys	0	(-2)	–

^{*1} Koski viittä asianajajaa ja yhtä julkista oikeusavustajaa.

Palkkioriita-asioiden vireilletulotapa (ratkaistut asiat 2022)

Ratkaistut palkkioriita-asiat seuraamuslajeittain 2022

Keskimääräinen käsittelyaika 2022 (kk)

2022 **13** (+0,5 / 2021)

2021 **12,5**

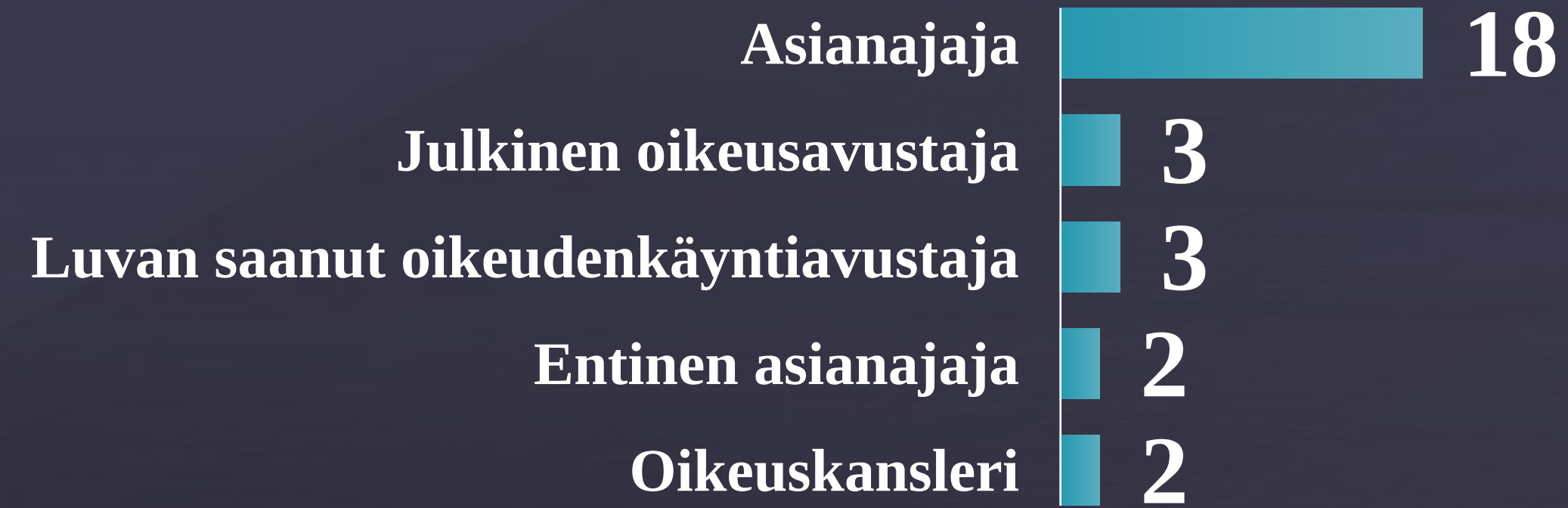
2020 **9**

2019 **8**

Muutoksenhaku ratkaistuissa valvonta-asioissa 2022

Muutoksenhakija

Yhteensä 28 (+20)

